

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2007.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna Osnova za donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Umirovljeničkom fondu sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

U izvršenju obveza, koje proizlaze iz Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998 («Narodne novine», br. 69/98) donesen je Zakon o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. («Narodne novine», br. 105/04) i Zakon o Umirovljeničkom fondu («Narodne novine», br. 93/05), kojima se provodi obeštećenje korisnika mirovina putem posebno za to osnovanog Umirovljeničkog fonda. Na temelju tih zakona, pravom na obeštećenje koristi se ukupno 426.309 korisnika mirovina, s prosječnom svotom obeštećenja od 26.000,00 kuna po korisniku.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998 («Narodne novine», br. 19/07), proširen je krug korisnika mirovina s pravom na obeštećenje, i to na korisnike najviših mirovina ostvarenih do 31. prosinca 1998 i korisnike obiteljskih mirovina, koji su tu mirovinu ostvarili nakon 1. siječnja 1999, a po smrti korisnika mirovine ostvarene također prema prijašnjim propisima o mirovinskom osiguranju. Cijeni se da će postupkom utvrđivanja prava na obeštećenje prema navedenim zakonskim izmjenama biti obuhvaćen 43.781 korisnik obiteljske i najviše mirovine.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

S obzirom na to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. proširen krug korisnika prava na obeštećenje, pokazala se potreba za odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona o Umirovljeničkom fondu, kako bi se omogućilo da novo obuhvaćeni korisnici prava na obeštećenje prema navedenim zakonima članstvom u Umirovljeničkom fondu ostvaruju pravo na obeštećenje počevši od polovice 2007. godine, na način i u rokovima u kojima to obeštećenje ostvaruju i ostali korisnici. U tu svrhu, predloženim bi se Zakonom:

- članstvo u Umirovljeničkom fondu proširilo na navedene dvije skupine korisnika mirovina,
- uredilo način ostvarivanja prava na obeštećenje za te skupine korisnika, i

- unijelo u Zakon neke izmjene koje su se u njegovoj dosadašnjoj primjeni pokazale neophodnima u postupku ostvarivanja prava na obeštećenje (skraćenje roka za davanje izjave o načinu isplate obeštećenja, preciznije uređivanje postupka ulaganja prigovora korisnika i ukidanje obveze godišnjeg izvještavanja korisnika zbog visokih troškova).

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem predloženoga Zakona dopunit će se Zakon o Umirovljeničkom fondu te tako omogućiti izvršenje obveza prema korisnicima obiteljske i najviše mirovine, koje proizlaze iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998, koji je na snazi od 16. veljače 2007.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurat će se sredstva iz Umirovljeničkog fonda

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se upućivanje ovog Zakona po hitnom postupku jer istim Vlada Republike Hrvatske ispunjava rokove i obveze sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

Članak 1.

U Zakonu o Umirovljeničkom fondu («Narodne novine», br. 93/05) u članku 1. iza riječi «stavka 1.» dodaju se riječi «do 3.», a iza brojke «105/04» dodaje se brojka «i 19/07».

Članak 2.

U članku 4. u stavku 1. iza riječi «stavka 1.» dodaju se riječi «do 3.».

Članak 3.

U članku 18. stavku 7. brojka «30» zamjenjuje se brojkom «15».

Iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

«(9) Na obavijest iz stavka 4. ovoga članka, može se uložiti prigovor Društvu u roku od 15 dana od njenog primitka.»

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 10.

U dosadašnjem stavku 10. koji postaje stavak 11. riječi „stavak 9.“ zamjenjuju se riječima „stavak 10.“

Dosadašnji stavci 11. i 12. postaju stavci 12. i 13.

Članak 4.

U članku 24. stavku 1. iza podstavka 1. dodaje se novi podstavak 2. koji glasi:

„ - ako se član Fonda koji je korisnik mirovine iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom druge i treće godine trajanja Fonda, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajući iznos obeštećenja na ime kamate iz članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog Suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. («Narodne novine», br. 19/07), umanjuje za 50% i tako dobiveni iznos dijeli se na udjele, s tim da jedan udjel vrijedi jednu kunu.“

Dosadašnji podstavak 2. postaje podstavak 3., te se dodaje novi podstavak 4. koji glasi:

«- ako se član Fonda koji je korisnik mirovine iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom osam godina od dana stjecanja članstva u Fondu, od kojih su prve dvije godine početak, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajući iznos obeštećenja na ime kamate iz članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog Suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. («Narodne novine», br. 19/07), ne umanjuje, već se razdjeljuje na šestogodišnje obroke koji odgovaraju

određenom broju udjela u Fondu s kojima raspolaže član Fonda s tim da je početna vrijednost jednog udjela jedna kuna. Vlada Republike Hrvatske izmiruje godišnje obroke unosom imovine iz članka 20. stavka 1. Zakona o umirovljeničkom fondu.“

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

«Statutom Fonda se određuju kriteriji i rokovi raspolaganja udjelima u Fondu tijekom druge i treće godine trajanja Fonda za članove Fonda iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke s tim da se prva isplata mora isplatiti najkasnije do 30. lipnja 2007. godine, a posljednja isplata ne kasnije od isteka četvrtog tromjesečja 2008. godine.»

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Dosadašnji stavak 5. briše se.

U stavku 6. riječi «podstavku 2.» zamjenjuju se riječima «podstavku 3. i 4.».

Članak 5.

(1) Društvo je dužno obavijestiti korisnike mirovina iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke o članstvu u Fondu i visini obeštećenja u roku od 15 dana od dana preuzimanja baze podataka od HZMO-a, uz obrazac posebne izjave, koji mora sadržavati podatke iz članka 24. stavka 1. Zakona o umirovljeničkom fondu.

(2) Društvo je dužno bez odgađanja izvijestiti Upravni odbor Fonda i Vladu Republike Hrvatske o izboru načina obeštećenja prema članku 24. stavku 1. Zakona o umirovljeničkom fondu za korisnike mirovina iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama».

O b r a z l o ž e n j e
uz Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona
o Umirovljeničkom fondu

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. («Narodne novine», br. 19/07) proširen je krug osoba koje imaju pravo na obeštećenje prema tome Zakonu. Shodno tome, a budući da se pravo na obeštećenje korisnika mirovina ostvaruje članstvom u Umirovljeničkom fondu, bilo je potrebno uskladiti odnosno proširiti krug članova toga fonda u skladu s izmjenama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. i predložiti izmjene i dopune Zakona o Umirovljeničkom fondu («Narodne novine», br. 93/05).

Uz članak 1. i 2. Dopunom članka 2. Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda RH od 12. svibnja 1998, krug korisnika mirovina s pravom na obeštećenje prema tome zakonu proširen je korisnicima najviše mirovine i korisnicima obiteljske mirovine, ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju iza smrti korisnika mirovine, koji su mirovinu ostvarili prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju, koji je bio na snazi do 31. prosinca 1998. Radi toga, odnosno omogućavanja ostvarivanja prava na obeštećenje tih korisnika mirovina, putem članstva u Umirovljeničkom fondu, potrebno je izvršiti odgovarajuću izmjene članka 1. i 4. stavka 1. Zakona o Umirovljeničkom fondu.

Uz članak 3. U primjeni Zakona o Umirovljeničkom fondu uočeno je da je rok za očitovanje po obavijestima predugačak i da u tome Zakonu nedostaje odredba o roku za podnošenje eventualnih prigovora osoba nezadovoljnih obavijestima. Stoga se predlaže izmjena i dopuna članka 18. toga Zakona, kojom bi se skratio rok za očitovanje po obavijesti na 15 dana, a, isto tako, isti rok bi se otvorio za podnošenje mogućih prigovora osoba nezadovoljnih primljenom obaviješću o (ne)članstvu u fondu odnosno visinom obeštećenja. Određivanjem roka za prigovor Društvu ispunit će se dosadašnja praznina u tome Zakonu i otvoriti mogućnost zaštite prava na obeštećenje prema Zakonu o provođenju Odluke Ustavnog suda RH od 12. svibnja 1998.

Uz članak 4. Budući da dopunjenim odredbama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda RH od 12. svibnja 1998. nove kategorije korisnika mirovine ostvaruju pravo na obeštećenje koje će uslijediti u drugoj i trećoj godini trajanja Fonda, utvrđuje se nova vrsta udjela za korisnike mirovina koji izaberu pravo stjecanja i raspolaganja tijekom dvije godine. Isto tako bilo je potrebno preciznije urediti pravo na obeštećenje i za one korisnike obeštećenja koji će se odlučiti za isplatu u narednih osam godina i počekom od dvije godine (novi podstavak 4.). Nastavno na novu vrstu udjela, novim stavkom 4. propisuju se rokovi za prvu i posljednju isplatu predmetnih udjela. Stavkom 5. članka 24. važećeg Zakona predviđeno je da Društvo članovima Fonda koji su izabrali pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom 8 godina jednom godišnje dostavlja izvod o broju novih udjela i neto vrijednosti po jednom udjelu. Ovakva obveza dodatno povećava i inače izuzetno visoke troškove Fonda, a članove Fonda koji su se odlučili za pravo raspolaganja udjelima tijekom dvije godine stavlja u neravno pravan položaj, pa se predlaže ovu odredbu brisati.

Uz članak 5. S obzirom da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. proširen krug osoba koje imaju pravo na obeštećenje prema tome Zakonu, za te skupine korisnika mirovina potrebno je provesti postupak izračuna razlike mirovine, izvješćivanja o članstvu i visini obeštećenja i izbora modela isplate obeštećenja (tijekom 2 odnosno 8 godina). Stoga se ovim člankom propisuje rok u kojem će HZMO predati potrebne podatke Društvu, rok Društvu za dostavu obavijesti i izjave korisnicima mirovine te obveza Društvu za izvještavanje nadležnih tijela o rezultatima odabira.

Uz članak 6. Zbog hitnosti, Zakon bi stupio na snagu odmah, objavom u «Narodnim novinama».